

Ename: bos t'Ename

Ten oosten van Ename, op de heuvels van de Vlaamse Ardennen, ligt het legendarische Bos t'Ename. Al in de Middeleeuwen was dit bos nauw verbonden met de havenstad Ename en later met de abdij. Eeuwenlang liet de lokale bevolking vee grazen in het natuurgebied, zodat het deels veranderde in een grasland met bomen en struiken. Vanaf de dertiende eeuw plantte de abdij opnieuw bomen aan. Het grootste deel van die bomen werd om de negen jaar gekapt. Enkele bomen mochten doorgroeien tot heuse woudreuzen. Zo ontstond een lichtrijk en halfopen bos. Tijdens de hongersnoden in de tweede helft van de negentiende eeuw werd een groot deel van het bos omgezet in akkers. Gelukkig bleven er nog houtkanten over zodat de bosflora konden overleven. Op de steile helling bracht akkerbouw weinig op en werd het bos terug aangeplant. Vanuit de houtkanten koloniseren de overgebleven zeldzame soorten nu het nieuwe bos zodat hun gebied langzaam vergroot.

Door zijn erfgoedwaarde en schoonheid is het Bos t'Ename beschermd als landschap. Natuurpunt en de werkgroep Bos t'Ename bouwen hier aan een aaneengesloten natuurgebied. Om het natuurgebied te beheren doen ze een beroep op begrazing met paarden en runderen.

Bos t'Ename was tot 1851 een aaneengesloten bos van 200 ha. Na die periode is het grootste deel van het bos ontgonnen om er akkers van te maken. Op het einde van de 19de eeuw werd vrij snel een 63-tal ha van de oorspronkelijke oppervlakte terug bebost. Het grootste deel daarvan gebeurde ten noorden van de Kattenberg, het deel dat we nu Grotenbos noemen. Een kleiner deel werd ten zuiden van de Kattenberg bebost, met name tussen Wolvenberg en Kattenberg. Dit deel kreeg de naam Wallebos. Aan de Kattenberg blijft er tot vandaag een gat van enkele honderden meter tussen Grotenbos en Wallebos. Hierdoor is voor veel planten en dieren de afstand tussen de 2 delen te groot om die te overbruggen. Door een boomplantactie wordt het historische Bos t'Ename na 166 jaar op relatief korte termijn terug een aaneengesloten bos.

Zie ook: <https://www.natuurpunt.be/natuurgebied/bos-t-ename>

Hotondbos- Ingelbos

Het Hotondbos wordt grotendeels gedomineerd door Beuk. Op de hoogste delen (100-150 meter) is er weinig ondergroei onder dit beukenbestand aanwezig. Lager, vanaf de bronnenzones is er rijkere voorjaarsflora aanwezig, met mooie tapijten van Wilde hyacint en andere typische bronsoorten als Dotterbloem, Bittere veldkers en Goudveil. De open plek aan de ingang bovenaan moet terug kansen geven aan planten als bijv. Struikheide. Het grootste deel van dit bos behoort toe aan de Vlaamse Gewest en wordt beheerd door het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos).

Het Ingelbos ligt op ongeveer 1 km van de Hotondheuvel. Het is een klein bosje (5ha). Het is grotendeels omgeven door een beekje en een onbemeste weide waardoor er weinig meststoffen van buitenuit insijpelen. In het bos zelf is er variatie aanwezig door de aanwezigheid van drogere zandlagen en nattere bronnenzones. In de vochtiger stukken vinden we in het voorjaar een mooie voorjaarsflora (met o.a. Wilde hyacint, Bosanemoon, Boswederik, Salomonszegel, Muskuskruid, Witte Klaverzuring, Gevlekt longkruid). Tweederden bestaat uit loofbos (eiken-beukenbos en valleibos met bronboskarakter). Het overige deel is naaldhoutbos (vnl. lork en spar). Hier wordt een omvormingsbeheer naar loofbos toegepast via het "ringen" van bomen.

In het bos werden mezenestkasten op borsthoogte uitgehangen waardoor je gemakkelijk die vogeltjes kunt waarnemen.

Etikhove: Eeckhoutbos en Maarkebeekvallei:

Eikenbos met voorjaarsflora van Wilde hyacint, Gele dovenetel, Paarse schubwortel, Eenbes,....

De Maarkebeekvallei strekt zich uit over de gemeenten Oudenaarde, Maarkedal en Horebeke en is grotendeels gelegen op de noordelijke, steile flank van de Maarkebeek. Sommige zichten roepen herinneringen op aan de schilderijen van Valerius De Saedeleer (1867-1941) die van 1921 tot 1937 in Etikhove (Maarkedal) woonde en werkte. Eind 2004 werd binnen de werking van Natuurpuntafdeling Vlaamse Ardennen de werkgroep rond de Maarkebeekvallei opgericht. Rond het project is een enthousiaste groep vrijwilligers actief in de verschillende deelgebieden: Eeckhoutbos, Klein Eeckhout, Longkruidbosjes, Schamperij, Planterij en Hekkebrug.

Zie ook: <https://www.natuurpunt.be/natuurgebied/maarkebeekvallei>

Ronse: Bois Joly

De naam Bois Joly verwijst naar de vroegere eigenaar Edouard Joly, een plaatselijke politicus en bekend amateur-archeoloog. Nu is het één van de rijkste bronbossen van de streek. Het eiken-beukenbos vormt een aaneengesloten geheel met hier en daar kleine open plekken. Het gemengde loofbos ligt op een zuidelijke helling en bezit een rijke flora en fauna. Er ontspringen tal van bronnen die het ontstaan geven aan de Norensbeek. Het bos is daardoor zeer drassig. Dicht bij de ingang bevindt zich een weide die volledig door bos en houtkanten omgeven is.

Dieren en planten

Het gebied is een ideale omgeving voor vele vogels, zoals de boomklever, de glanskop en de kleine bonte specht. Ook minder courante vlinders fladderen hier rond, de vuursalamander en de vos vinden hier een geschikt biotoop.

In het bomenbestand vind je hoofdzakelijk beuk en tamme kastanje, maar ook zomereik, berk, hulst, vlier en esdoorn. In de lente is er een rijke voorjaarsflora te bewonderen met alle klassiekers uit het bos: kleine maagdenpalm, witte klaverzuring, grootbloemige muur, veelbloemige salomonszegel, bosanemoon, gevlekte aronskelk, bosviooltje, gele dovenetel, slanke sleutelbloem, dotterbloem, pinksterbloem, dagkoekoeksbloem en paarbladig goudveil. In het najaar is het een paradijs voor paddenstoelen, o.a. door het overal aanwezige dode hout. Gele aardappelbovist, echte tondelzwam, elfenbankje en tientallen soorten plaatjeszwammen groeien volop in het Bois Joly.

Lichtbehoevende planten en vlinders vinden hier een ideaal biotoop, maar ook vele andere dieren, waaronder de vos en de vuursalamander, vinden hier een thuis.

Zie ook: <https://www.natuurpunt.be/natuurgebied/bois-joly>

Ronse: Pyreneeën-Tombele

Oude spoorberm met links en rechts bospercelen (bronbos met Vuursalamander) ook akkerreservaat.

De Pyreneeën in Ronse zijn gelegen tegen de (taal)grens met Ellezelles, aan de ZO kant van het grondgebied van de stad. Het is een gebied dat doorsneden wordt door een afgedankte en als wandelpad ingerichte spoorlijn die vroeger Ronse verbond met Brakel en een aftakking naar Lessen. Langsheen dit "Wandelpad", dat dient als ruggengraat om het gebied te bezoeken, koopt Natuurpunt zo veel mogelijk terreinen aan: bossen, weiden, hooilandjes, moerassen,..... Het is een zeer mooi en gevarieerd gebied met o.a. kleine bonte specht, glanskop, veel geelgorzen ...als broedvogel, met hazelworm en vuursalamanders, en met uiteraard alle typische voorjaarsbloeiers zoals de 2 soorten goudveil, heelkruid, dalkruid, bosanemoon, massaal veel wilde hyacint, eenbes, enz.

Natuurpunt Ronse doet er aan hakhoutbeheer, begrazingsbeheer, hooien, akkeraanleg voor wintervoeding voor vogels en akkerkruiden, enz.

Ik kan jullie met 95 % zekerheid vuursalamanders als jong en volwassen garanderen.

Schorisse: Bos te Rijst:

Beukenbos met stukjes bronbos: wilde hyacint, goudveil, paarse schubwortel, boomklever,... gids weet zeer veel over vogels

De bronnen van de Molenbeek

Bos Ter Rijst ligt langgerekt op de steile oostflank langs de bovenloop van de Molenbeek. Talrijke bronnen in het bos voeden de Molenbeek. In dit koele en zuurstofrijke bronwater vindt de vuursalamander met zijn zwart-gele jasje een geschikte plek om zijn larven af te zetten. Gewone es, zwarte els en hazelaar flankeren de bronnen en beken in Bos Ter Rijst. De beuk laat weinig licht door en zadelt de kruidlaag daardoor op met een dik pak slecht verteerbare humus.

Het beheer streeft er naar om in deze natte zones de beuk terug te dringen. Zo krijgen bittere veldkers en reuzenpaardenstaart weer volop kansen om deze bronzones op te fleuren. Te midden van de tapijten met wilde hyacint en bosanemoon, vind je ook de wilde narcis.

Een stukje verleden

Tot in de 18de eeuw werd dit bos als 'hak- en middelhout' beheerd. Om de vijf à tien jaar werden jonge bomen en struiken tot aan de grond afgezet (hakhout). Uit de overblijvende stronk schoten loten of scheuten uit. Die mochten uitgroeien tot de volgende kapbeurt. Landbouwers gebruikten het geoogste hout om er werktuigen of weidepalen van te maken. In de winter gaf dit hout in huis een gezellige warmte.

Bos Ter Rijst dankt zijn naam trouwens aan de kappingen van weleer. De gekapte jonge houtige opslag bond men samen tot bussels – rijshout genoemd – die in een mum van tijd de ovens van bakkerijen en de ketels van brouwerijen op de gewenste temperatuur brachten.

In de bosjes met hakhout in Bos Ter Rijst bleven her en der 'overstaanders' staan (middelhout). Deze vrijstaande bomen leverden op kaprijpe leeftijd kwalitatief hoogstaand hout voor de bouw en de meubelindustrie op.

Het Agentschap voor Natuur en Bos houdt op verschillende plaatsen in het bos deze beheersvorm van weleer in stand. Dit creëert licht en ruimte in het bos, meteen goed nieuws voor vogels (zwartkop, nachtegaal,...) en vlinders (de gehakkelde aurelia, het bont zandogje...).

Zie ook: <https://www.natuurenbos.be/bosterrijst>

Zegelsem: Burreken

Het Burreken is een erg heuvelachtig gebied met scherp ingesneden beekjes, die voor smalle dalen en steile (20% en meer) valleiwanden hebben gezorgd. Het hoogste punt van de centrale heuvelrug ligt ongeveer 116 meter hoog. De laagste delen van het Burreken liggen op zowat 50 meter hoogte.

Het typische Vlaamse Ardennen-landschap in het Burreken bestaat uit akkers, bossen en graslanden met veel bomerijen en houtkanten ertussen. Het uitgesproken reliëf wordt geaccentueerd door holle wegen en taluds. Op die manier ontstond een panoramische mozaïek van lichtrijke loofbossen, kleine bronbosjes, vochtige en bloemrijke weiden en talrijke houtige kleine landschapselementen. Dit lappendeken van bosjes en graslanden wordt doorsneden door de kronkelende Krombeek met haar diepe bedding.

Hoogstamboomgaarden, veedrinkpoelen en houtkanten waren vroeger typisch voor de Vlaamse Ardennen. Door de intensieve landbouwmethoden en de schaalvergroting zijn jammer genoeg vele van deze kleine landschapselementen verdwenen. Langs het wandelpad bevindt zich een unieke rij honderdjarige eiken, die als lijnvormige elementen in het landschap, zeer waardevol zijn. Het wandelpad biedt een mooie kijk op de bossen, graslanden, holle wegen en bronbeekjes.

Het Burreken herbergt verschillende diersoorten, waaronder het uithangbordje van de Vlaamse Ardennen, de vuursalamander. Deze geel-zwart gevlekte landsalamander zet zijn larven af in de bronbeekjes van het gebied. Verder worden er rond de beekjes bronlibellen en in de graslanden verscheidene vlindersoorten (sleedoornpage, oranjetipje, landkaartje...) waargenomen. Bij de vogels zijn de bosvogels (grote en kleine bonte specht, appelvink, matkop,...) en de roofvogels (buiserd, sperwer, bosuil, ransuil...) goed vertegenwoordigd. Ook de vos, de wezel, de egel en de bunzing leven in het Burreken.

Het Burreken omvat een grote verscheidenheid aan bodemtypes en vele bronnetjes. Hierdoor gedijen er uiteenlopende plantensoorten. In het voorjaar fleuren verschillende soorten de bossen van het Burreken op. Bosanemoon, boshyacint, gele dovenetel, daslook en slanke sleutelbloem behoren tot de meest uitbundige bloeiërs. Een hele resem andere planten vind je ook terug in de bosjes en graslanden van het Burreken zoals eenbes, goudveil en paarse schubwortel.

In het Burreken werd al goed naar paddenstoelen gezocht en zijn heel wat zeldzaamheden gevonden. De prachtmycena is een typische soort voor beukenbossen en kreeg haar naam door de mooie oranje steel, waar bij beschadiging oranje sap uitvloeit waarmee je gerust een tekening kan maken. Nog een zeldzaamheid die zich hier thuis voelt is de haagbeukboleet, een soort die kalkrijke, lemige bodems verkiest en in symbiose leeft met haagbeuk en/of ratelpopulier. Een soort die vaak in heksenkringen groeit, een opruimer van dood bladafval, is de grote trechterzwam. Verder zijn hier veel korstzwammen op naam gebracht, soorten die enkel op basis van microscopische kenmerken worden onderscheiden.

Melden: Koppenbergbos

Dorp op terp aan Schelde; kerkwegel; holle weg; beukenbos op rand van Scheldevallei
Zie ook: <https://www.natuurenbos.be/koppenbergbos>

Ruïen: Kluisbos

beukenbos met wilde hyacinten, amfibieënpoeLEN, mezensoorten, bosuil
Zie ook: <https://www.natuurenbos.be/kluisbos>

Louise-Marie: Muziekbos

Zie: <https://www.natuurenbos.be/muziekbos>

Brakel: Brakelbos

Zie ook: <https://www.natuurenbos.be/brakelbos>

Geaardsbergen: Raspaillebos en Boelarebos

Het Raspaillebos is een natuurgebied in de Vlaamse Ardennen in het zuiden van Oost-Vlaanderen. Het bos ligt in de gemeente Geraardsbergen, vlak bij de provinciegrens met Galmaarden. Je kan hier wandelen dat het een lieve lust is.

Als overblijfsel van het grote Kolenwoud, vormt het Raspaillebos een geheel met het Moerbekebos, het Karkoolbos en het Kluisbos. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het gebied zo goed als kaalgekap. Toch was het nooit cultuurland, zodat het zijn plantenrijkdom behield.

Wandelen in het Raspaillebos biedt voor elk wat wils. De zuidrand van het Raspaillebos is één groot bronamfitheater. Overal in de hellingknikken sijpelt kalkrijk water uit de bodem en ontspringen beekjes. Hier ontwikkelde zich rijke flora die in het voorjaar een lappendeken vormt van blauw, wit en geel. Op de top van de Bosberg heb je dan weer een schitterend uitzicht over de Dender- en Markvallei. Een weids panorama met tientallen kerktorens strekt zich uit tot aan de Brusselse horizon.

Vanaf het vroege voorjaar tot in de late lente kleurt het bos geel, wit en paars met wilde narcis, bosanemoon, maagdenpalm, boshyacint en daslook. Het frêle voorjaarsgroen van de beuken verandert in de zomer naar diepgroen en wordt gelig bruin in de herfst.

Voorals de bosdreven scheidt het hakhoutbeheer een ideaal milieu voor zeldzame bosvlinders, zoals iepenpage, eikenpage en kleine ijsvogelvlinder. Ook keizersmantel, grote weerschijnvlinder en boswitje doen hier dartele zomerdansjes.

Via kleine ingrepen langs de bronbeken krijgt ook de vuursalamander nieuwe kansen.

Overdag verstopt de salamander zich onder stenen, boomstronken of in oude muizenholen. Jagen doet hij 's nachts. Alleen bij regen kan je hem overdag zien.

Zie ook: <https://www.natuurpunt.be/natuurgebied/raspaillebos#beschrijving>
<http://www.natuurpunt-boven-dender.be/natuurgebieden/raspaillebos.html>

Overboelare: Rietbeemd

Een na vele jaren eindelijk weer vrij meanderende rivier, riet- en zeggevelden, elzenbroeken, bloemenrijke hooien graslanden, boccagelandschappen vol afwisseling, kronkelende beken, amfibieënpoeien, houtwallen, gemengde loofbossen, geurige moerasspirearuigten, alles badend in een onwaarschijnlijk-vredige rust: je vind het er allemaal, en je bent er welkom!

Het natuurreservaat 'De Rietbeemd' (Overboelare/Moerbeke/Deux-Acren), in eigendom van de natuurbeschermingsverenigingen Vogelbescherming (LRBPO) en Natuurpunt, is het enige taalgrensoverschrijdend reservaat van ons land. Het ligt in de nog open, bebouwingsvrije vallei van de binnenkort opnieuw meanderende Marke, een visrijke bijrivier van de Dender. Nagenoeg de hele vallei is door het Vlaamse en het Waalse Gewest ingetekend als Habitatrichtlijngebied (Natura 2000).

Op de heuvelflanken met prachtige vergezichten, tref je her en der gemengde loofbossen aan, met nog sporen van wastines of halfopen natuurlijke overgangszones tussen de verschillende bospercelen. Een tiental hectaren bos zijn zelfs eigendom van het reservaat. De Rietbeemd is bijna 80 ha groot en werd gesticht in 1987, toen er nog geen sprake was van enige natuurbescherming in onze streek. We beschikken er nu over een eigen bezoekerscentrum in de schuur van de historische St. Antoonshoeve, die met eigen middelen werd omgebouwd. Men kan in dit authentieke kader o.m. terecht voor een mooie

dia-montage van het reservaat in de vier seizoenen of een prachtige maquette, of er ook een aantal bewoners leren kennen op posters, en er zelfs een bezoekje brengen aan de nestkast van de kerkuil, die hier sinds jaren een vaste welgekomen bewoner is. Het centrum kan onder bepaalde voorwaarden ook gehuurd worden.

Zelfs vanop de openbare weg kun je in dit ware stilte- en duisternisgebied nog 'geluiden der stilte' beluisteren zoals de zang van vogels of 's nachts genietend van de kreten van 4 verschillende soorten uilen de sterrenhemel bewonderen in de ingetogen vallei, zonder al te veel lichtvervuiling. Overdag kun je er, tussen een twintigtal verschillende soorten dagvlinders, ook onze Gallowaykudde bewonderen midden in een gevarieerd landschap van

knotwilgenrijen, hagen, houtwallen, rietvelden, prachtige geurige moerasspirearugten, moerasgebieden, ouderwets meanderende beekjes en amfibieënpoelen. De grazers worden ingezet voor de extensieve begrazing van bepaalde percelen, wat duidelijk de biodiversiteit ten goede komt.

Dit is het te respecteren leefgebied van een hele schare vogels: nachtegaal, wielewaal, buizerd, sperwer, wespendif, torenvalk, boomvalk, alle mogelijke soorten grasmussen, sprinkhaanzanger, rietgors (= het logo van het reservaat), Orpheusspotvogel, steenuil, kerkuil, ransuil, bosuil, ... om maar de belangrijkste te noemen. Misschien heb je zelfs een onverwachte ontmoeting met één van onze laatste en ook mooiste nog overlevende wilde zoogdieren: de vos. Een hele belevenis! Ook een hermelijn, een wezel of een bunzing kan je pad kruisen, zonder de amfibieën te vergeten of de gouden tor, de hoornaar, de horzvlinder en de weidebeekjuffer.

Herzele: Duivenbos

Het Duivenbos ligt verscholen in een komvormig dal in het heuvelachtig landschap in de Vlaamse Ardennen. Het oostelijk deel is het oudst. Hier borrelt er her en der water tot aan de oppervlakte. Het zijn echte bronnen. Door de tijd is de natuur in dit brongebied geëvolueerd naar een bos. De kern van het Duivenbos is erg nat. Op sommige plaatsen gebeurt de waterafvoer traag. Hierdoor ontstaan moerasbossen. De omliggende graslanden zijn ruig, de weilanden verlaten. Bramen klauteren over de kruidlaag. Ezels of runderen grazen hier en daar en houden zo de kruidvegetatie open. Het Duivenbos is een belangrijk gebied in het Vlaams netwerk van natuurgebieden en maakt daardoor deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).

Mogelijk is de naam "Duivenbos" een verbastering van "Duivelsbos". Nochtans was het gebied vroeger belangrijk voor de dorpsgemeenschap van Sint-Antelinks. Tijdens de oorlog diende het bos als schuilplaats. Maar men ging er ook hout halen en deed er aan kleinschalige landbouw. Schapen graasden in het gebied. De kleine landschapselementen die overgebleven zijn uit die tijd zijn ecologisch erg nuttig. Je ziet er flarden van in en rond het natuurgebied: holle wegen, bermes, houtkanten, heggen en hagen, poelen, sloten, hellingen (taluds) en graften. De fontein langs de rode wandeling werd vroeger gebruikt door dorpsbewoners om water te halen. Nu leven er padden en kikkers.

Zie ook: <https://www.natuurpunt.be/natuurgebied/duivenbos#beschrijving>

Sint-Lievens-Houtem: Cottembos

Cotthem is een pittoresk gehucht, gelegen in het landelijk gebied tussen Sint-Lievens-Houtem en Oombergen (Zottegem). Het bestaat uit een twintigtal huizen, waaronder enkele nog uit de 18de eeuw stammen. Cotthem wordt aangeprezen als de poort tot de Vlaamse Ardennen vanwege zijn groen karakter. Daarnaast zijn er een aantal restaurants en tavernes die in het weekend druk door dagjesmensen worden bezocht.

Zie ook: http://www.natuurpunthoutem.be/?page_id=41

St-Maria-Lierde: Uilenbroek

kleinschalig landschap met houtkanten, hooilanden met kwelzones,...

http://www.natuurpuntzwalmvallei.be/res_par_uilenbroek.html

Bijna was het kleinschalig bocage landschap zoals we het nu aantreffen in het Uilenbroek voorgoed verdwenen. Op de flanken van de beekvalleitjes strekte zich hier ooit een landschap uit van weiden en hooilanden, omzoomd door een netwerk van hagen en houtkanten. Akkerbouw werd traditioneel enkel uitgevoerd op de hoger gelegen kouters. Deze hadden een meer open karakter en kenmerkten zich verder door de grotere percelen.

Flora

Het Uilenbroek is voor het grootste deel gelegen op de zuidwest gerichte helling van de Broekbeek. Het reliëf zorgt voor een grote variatie aan natte en droge percelen. Door een jarenlang volgehouden maai-beheer is hier op een gevarieerde plantengemeenschap ontstaan. In de natte stukken komen bijvoorbeeld dotterbloem, moerasspirea en kattestaart voor. Op drogere stukken bloeien margriet, **blauwe knoop** (foto), wilde peen, knoopkruid en gewone agrimonie.

Een ander belangrijk aspect van het beheer is het herstellen en aanleggen van hagen en houtkanten. Werkelijk ieder perceel (tje) is met een haag omzoomd. Zo is een nagenoeg gesloten netwerk gevormd dat voor een groot deel bestaat uit doornige struiken (meidoorn en sleedoorn). Dit netwerk sluit aan op een paar kleine bosjes in het gebied zodat er corridors ontstaan voor bosminnende soorten. Tot slot wordt bijzondere aandacht geschonken aan de (al dan niet spontane) ontwikkeling van bosranden waar dit mogelijk is. Een natuurlijk moerasje (de bron van de beek) en een drietal poelen vervolledigen de lijst van kleine landschapselementen.

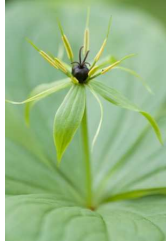
Fauna

De fauna in het gebied is bijzonder rijk. Zo vormt het Uilenbroek een van de laatste refugia voor de geelgorz (bedreigd in Vlaanderen). Naast de talrijke trekvogels die het gebied tijdelijk bevolken, zijn er broedgevallen van boomvalk, torenvalk, buizerd, sperwer, bosuil en in de buurt ook kerkuil. Onder de kleine knaagdieren treffen we de eikelmuis aan. Het gebied is rijk aan amfibieën en er zijn waarnemingen van hazelworm. Onder de insecten vallen de grote aantallen dagvlinders op (ongeveer twintig soorten, foto: **kleine vuurvlieder**) en de rijkdom aan zweefvliegen en vliesvleugeligen.

Recent worden ook inspanningen gedaan om de akkervogels te ondersteunen. De terugval van de geelgorzen is hiertoe de voornaamste aanleiding. Het uilenbroek paalt aan een klein koutergebied en is daarom uitzonderlijk geschikt voor het aanleggen van graanakkertjes. Voor de gorzen is dit (naast hagen en insectenrijk grasland) een levensnoodzakelijk element voor hun voortbestaan. De graanakkertjes vormen tevens het sluitstuk in het kleinschalig landschapsbeheer.

Sint Maria Oudenhove: De Steenbergse bossen

De Steenbergse bossen vormen een prachtig gemengd heuvellandschap van bossen, weiden, akkers, kleine landschapselementen, bronbeken en kwelgebieden. De ontwikkeling van dit natuurgebied is in het voorjaar van 2010 opgestart en het werd al snel duidelijk dat het om een heel waardevol gebied gaat.

Gevarieerde flora

De gevarieerde ondergrond van de Steenbergse bossen, met meer dan 26 verschillende bodemtypes, zorgt ervoor dat heel veel verschillende plantensoorten een plaats vinden. Hoewel het bos momenteel grotendeels uit populierenaanplant bestaat, wijst de kruid- en struikvegetatie erop dat het gebied al heel lang bebost is. Enkele indicatoren hiervan zijn Slanke sleutelbloem, Bosanemoon, Valse salie, ...

Maar wat de Steenbergse bossen zo bijzonder maakt, zijn de talrijke bronnen en kwelzones die kalk of ijzer uit de bodem naar boven brengen, waardoor je hier ook kwelsoorten als Eenbes, Reuzenpaardenstaart en Dotterbloem kan vinden.

Kabbelende beekjes

Het vele bronwater komt samen in de Karnemelkbeek en de Erwetegembeek. De kleine bronbeekjes die het kwel- en bronwater naar de grotere beken voeren zijn vanwege hun superieure waterkwaliteit ideale habitats voor allerlei waterdiertjes. Larven van kokerjuffers, steenvliegen en haffen hebben heel zuiver water nodig en komen dus nog massaal voor in de Steenbergse bossen. Deze larven zijn het voedsel van een bijzondere vis, de Rivierdonderpad, die in de grotere stroompjes zit.

De bronbeekjes zijn ook het geschikte habitat voor verschillende planten, zoals het verspreidbladig goudveil, paarbladig goudveil en bittere veldkers. Hoewel het kwelwater heel zuiver is zijn de Karnemelkbeek en de Erwetegembeek vervuild door huishoudelijk afvalwater en door inspoeling van meststoffen en pesticiden. Hierdoor staan de beken constant onder druk en is de toekomst van het waterleven onzeker.

De Steenbergse Bossen vormen een prachtig gemengd heuvellandschap van bossen, weiden, akkers, kleine landschapselementen, bronbeken en kwelgebieden. De gevarieerde ondergrond van de Steenbergse bossen, met meer dan 26 verschillende bodemtypes, zorgt ervoor dat veel verschillende plantensoorten er een thuis vinden.

Boterhoek-Boembekemolen en omgeving

De Boembekemolen is één van de vijf watermolens op de Zwalm en ligt centraal in het natuurgebied Middenloop Zwalm.

De omgeving van de watermolen is een vrij gaaf natuur- en cultuurlandschap in de Zwalmvallei. Dit landschap is gevormd en sterk bepaald door de Zwalm en een oude spoorwegbedding, thans het Mijnwerkerspad. De Boembekemolen ligt net daar waar Mijnwerkerspad en Zwalm elkaar kruisen. Het behoud en de restauratie van de Boembekemolen is een flink verrijking voor de omgeving.

De watermolen ligt centraal in het natuurgebied Middenloop Zwalm. Middenloop Zwalm en de Boembekemolen vormen samen een monument van de plaatselijke landelijke cultuur. Samen geven ze de omgeving een impuls aan zowel de zachte recreatie als aan de natuurontwikkeling, -beleving en -educatie.

Restauratie

De Boembekemolen heeft een belangrijke historische waarde die Natuurpunt Zwalmvallei zeer apprecieert en welke zij hebben veiliggesteld voor de toekomst door restauratie. De Boembekemolen betekent bovendien een inhoudelijke meerwaarde voor het natuurgebied.

Daarnaast is de molen, door zijn historische band met het omliggende landschap en door zijn centrale ligging ten opzichte van het natuurgebied, een uitermate geschikt middel om aan het totale project een grotere sociale draagkracht te geven. De Boembekemolen fungeert als uithangbord en als ontmoetingsplaats van de bevolking met het natuurgebied.

Zie voor het gebied: <https://www.natuurpunt.be/...>

Zie ivm de molen: <http://www.natuurpuntzwalmvallei.be/...>

Zie ivm de restauratie: <https://www.natuurpuntzwalmvallei.be/...>